

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (az országgyűlés befejezve; nádorunk ő es. kir. fhgsége Budapesten; budapesti napló; a' bajai lakosság insége, literaturai újdonságok, magyar játékszin; 's a' t; egyezkedés a' költözés-pénz ügyében Ausztria 's Hollandia közt; válasz a' havasalföldi nagygyűlést megnyitó beszédre; tót-pelsőci hír; 's a' t.) Amerika. Spanyolország (Zurbano győzelme; vallomások a' cortesben; Espartero a' polgárharcot rövid idő múlva bevégezendi; a' baszk tartományokban új zendülési merény; 's a' t.) Anglia (parliamenti ülések; elegy; 's a' t.) Franciaország (Nápoly elfogadja a' francziák közbejárulását; kamraviták Haytiügyében; Lajos Fülöp névnapja; 's a' t.) Olaszország, Svédország. —

Magyarország és Erdély.

Kegyves Fejedelmünk ő es. kir. Felsége fels. asszonyunkkal f. hó 11 kén esti 6 órakor érkezett Pozsonyba harangzugás, álgudörgés 's eljenkiáltozás közt az országgyűlést személyesen bezárando 's a' megállapított törvénycikkeket szentesítendő, mi maj. 13 kán meg is történt.

Mily őszinte hódolatu tisztelettel viseltetik a' magyar nép nemesak koronás Urunk hanem az országgló ház tagjai iránt is, ujlag tanusitá kitünőleg Pozsony és Budapest. Maj. 11 én t. i. főhg Károly Ó fens. az asperni hőst mint Árpád gőzhajón Albert főhg fiastul keblökbe érkezöt mind Pozs. mind Budapest szives öröm 's eljen kitérésekkel fogadá; majus 14 én pedig Budapest főhg Nádorunk ő es. kir. fenségét mint István főhg fiastul az országgyűlésről Marianna gőzöson visszatéröt. Ugyanis maj. 14 kére levén kütüzetve a' főhg-Nádor visszajövése, a' nemzetünki hármaszínre festett 's gyalog korláti küloldalain zöld fiatalokkal fellomozott dunahid hajóji mind két végeiken száznál több nemzeti színű zászlócska lengett. E fölött tisztelgésül a' lovag és gyalog polgár-katonasággal a' révpadhoz járult két sor szövétnekessel a' pesti és városi tanács. Ámbár pedig néha közönként permetezett is egy kis langyos eső, még sem gyérvén a' mindenfelől oda hullámzott sokaságot, tömérdek nép özönlé el a' két város partmellékit, ablakit, erkélyit, szomszéd téreit 's utcáit. Mind a' két part hosszában a' szigetektől lefelé döbörgött a' taraczk, ropogott a' puska, villámlással susztorogott ég felé a' röpentyű, vidám lövéseket durrogatott az ősz Gellértfok is, 's örömtűzben villogó csillagasztornya tündér palotaként mintegy a' léghen függve a' nap áldozta óta szinte örömfényben tündöklő két főváros délnyugati szakára látszott könyökleni. Időszakonként egy rendes és pesti polgárkatonasági hangászkar váltakozó zenéje mulattata a' várakozó tenger népet. Eszives fogadási tanújeleket koszorúzta fens. Nádornénk is, ki midőn esti 10 óratájban a' számos lobogókkal, szellegekkel (Wimpeln) 's lámpákkal diszesített hullámhasító Marianna a' révpad felé kanyarult, hirtájából a' révpadra kiszállott 's a' pest városi tiszthasággal a' révpad tűzben ragyogó fokán fogadá a' szeretve tiszteltet. Harsogó éljenvihar üdvözlé mind a' két partvidéken az ohajtva érkezöt 's diszhintóba ülte után a' két város minden utcájá 's épületeinek örömfényü sugárzása közt szakadatlanul kíséré az ünneplés hídön által, hol Buda esinos polgárkatonasága verseny diszelgésel fogadá 's kalauzoló a' várpalotába. Itt az oda gyült minden rendü kormányhatóságok 's pestmegyei küldöttség tevék koronázatul örvendező udvarlásikat a' szinte éjfélleg dörgött mozsarak robogási közt. Számos épület szembetünő fényt árasztott Budán és Pesten. Kiötölbbek valának Pesten: a' kalmáresarnok, város-redoute homloka, a' létesülendő lánchíd pesti oldalán felállított három gúla (pyramis) magyar színház 's a' t. Budán pedig a' vám- és főpalebaniaház, melynek hét ablakai mindegyikén egyegy szó vala átvilágítva olvasható köv. értelmű versben: Nádor gyenge világ ez tettid fény-özönében 's a' t.

A' f. h. 5 kei elegyes üléshen olvastott köv. kir. válasz a' váltót. könyvvel öszszeköttetésben álló törvények tárgyában: (maj. 2.) Sacrae etc. Ad supplementales Codicis Cambiomercantilis, eas praeterea, quae in nexu earum rogandae censentur Leges, ope demissae Repraesentationis Dominorum SS. et OO. de 30a Apr. a. c. altissimae ratihabitioni summe fatae Suae Maj. Sacr. substratas, Eadem illum ipsum, quem circa addendum cambiali illi Instituto majorem etiam perfectionis gradum, alias professa est, animum, debitaec secus etiam Justitiae administrationi quam maxime sollicite intentum, applicuit. Et quantum ad Articulum de negotiationibus publicis, ac in specie modo easdem suscipiendi, observat Altefata Sua Maj. Sacr.: summam projectatarum hanc in rem Legum ad id unum redire, quod dehinc quivis, praeter personas §. 2-do Art. 1 mi in specie exceptas, qui Firmam suam praenotari fecerit, erga solam libros ordinat ducendi obligationem, ubi cunque, et qualemcunque majorem minoremve negotiationem publicam suscipere et exercere valeat; ab aliis vero, qualia in Codice Cambio-mercantili per regnicolarem 1827. exmissam Deputationem Parte IIa elaborati sui Art. 1 mo proponuntur, requisitis, in serie earundem simpliciter praescissum haberi. Relate ad haec proinde significandum, Dominis SS. et OO. benigne jussit: huic ita projectatae legis dispositioni, tamquam quae praevigentem in respectu negotiationum hujusmodi, ordinem, correlationesque Regnicolarum legalibus institutis innixas, imo vero ipse quoque instituta haec mutuo sibi juncta nexu ex abrupto convelleret, annuere Se tanto minus posse, quod etiam si in incundis hujus generis consiliis id in primis necessarium non esset, ut in applicatione theoreticorum principiorum actualis rerum status, juriumque legitime acquiritorum experientiaeque ratio habeatur, illud in proclivi plane sit: si nemo dehinc desideratas adusque in suscipienda negotiatione publica qualitates docere isthic obstrictus fuerit, exteros in incundis cum intraregnanis stipulationibus non tantum cautiore, verum difficiliores etiam reddendos, et Credito, cui per Scita Codicis Cambio-mercantilis subveniri intenditur, majoribus etiam implicito ambagibus, ipsum quoque commercium non tam promovendum, quam impediendum fore. Objecto proin Articuli hujus, salvis §§. 9. 10. 11, velut qui nullis ob-

noxii reflexionibus sunt, ad ulteriorem pro re nata auditis — ductu exempli quoque anno 1802 dati, — etiam idoneis Status mercantilis Individuis suscipiendam pertractationem relegato; ad subsequum §-um 19 num cupere Altefatam Suam Maj. Sacr., ut DD. SS. et OO. uberius expendant: an Extractibus Librorum mercantili per ipsum Debitorem subscriptis, Extractus per solos tantum respectivae Jurisdictionis Magistratuales recognitos parificari, nec ullum inter duplicis ordinis Instrumenta haec quoad ipsum etiam validitatis eorum tempus interponi discrimen oporteat? Ad projectatas de diversis Societatum speciebus Leges: de benigna Suae Maj. Sacr. mente, dignum ulteriori Dominorum SS. et OO. deliberatione est, an non provisionibus capite hoc deductis subnectendum sit: Causas Societatum utriusque generis, si hae improcollatae sint, ad Tribunal, penes quod improcollatio intercessit, pertinere, atque id quidem in utroque casu, seu Societas eadem contra Commembra sua querulans, seu in respectu eorum querulata pars sit; cambialibus et concursualibus causis, ad distinctam Legum provisionem spectantibus. Ad §-um 54. et subsequos occurrit: non satis ex tenore eorum dignosci, num Societates quoque in Articulo 25: 1836. attactae, et ab influxu Consilii Regii Loc. ibidem descripto abstrahi nequeunt, sub ictum dispositionum harum pertrahi intendatur; — quod si ita, tum vero et harum, et vero quarumque generatim non pure mercantiarum actionariarum Societatum in respectu, motivo etiam sui in determinandam Crediti publici sortem influxus, Inspectionem Regiam medio Consilii Regii Loc. exerendam, quoad Planum, Scopum Statutaque earundem, diserte praeservandam, in reliquo autem, et circa projectatas §§. 55. 56. 57. provisiones congrua diserte discernenda esse. Ad Articulum, qui de Vectoribus inscriptus est, signanter vero §-um ejus 10 um ipsum gravius rei hujus momentum exposcit, amplioribus id curis expendi, an provisionem isthic projectatam, alia eum in sensum commutari non intersit provisione, ut in causis §-o hoc denotatis, optioni querulantis relinquatur, an is causam suam coram Tribunali mercantili Districtus, in quo pars querulata degit, aut coram competente ordinario huius Judice primae Instantiae prosequi velit? et in solo duntaxat illo casu, dum querulatus in loco Tribunalis Cambio-mercantilis habitat, causa similis coram hoc suscitari, caeterum procedura coram utroque, tam ordinario, quam cambiali Foro summaria et verbalis esse, et Sententia indilate Executione mancipari debeat. Ad Articulum subsequum de Intabulatione, et in specie §. 22. ulteriorem perinde deliberationem poscit, an amortisationem Obligatorialium ad eum unicum duntaxat, qui hic propositus est, casum: si nempe Creditor comprehensam in iis summam persolutam esse recognoscat, restringi expediat? — Ad Art. de Concursu §. 10 um, recensitaque inibi insolventiae indicia accenseri postulat et id, si Mercator libros suos mercantiles non conclusos ultra 90 dies adhaerere admittat, aut hi manifestas vitiaciones praeseferant. Ad Articuli ejusdem §. 32. Dominis SS. et OO. deliberandum committit Altefata Sua Maj. Sacr., an ad antevertendas fraudes, elusionemque bonae fidei creditorum provisioni §-pho hoc comprehensae praemittendum non sit quovis a Cridatorio et contra Cridatarium ante quindenam, quae publicationem Concursus immediate praecedat, praesusceptos passivos Tractatus, actusque etiam coram jure initos, pro talibus, quorum intuitu editae Literae probam non praestent, verum requirant, considerandos esse. Cujusmodi provisioni dein tenor §-phi hujus subnectendus foret. Eo porro ad §§. 50. et 64. suapte intellecto, quod attactae in his interlocutoriae Sententiae Appellatae non recipiant; pluralitas vero Deputatorum inter se §. 56. desiderata secus, quam in §o 52., ubi pluralitatem illi constituunt, qui inter Creditores ratione summae potiores sunt, ac proinde in posteriori §. 56o casu per capita numeranda; ad §. vero 78. addendum videtur: quindenam §o hoc concessam currere a momento, quo alia §. 77o attacta quindenam exspiraverit. Quoad §. 81. factamque inibi inter obtingentiam contributionalem pro anno, quo concursus apertus est, emensam, et a priori, aut remotioribus annis in restantia haerentem differentiam, Sua Maj. Sacr. praesenti Judiciorum usui insistit. Denique circa processus concurs., nullo Fori primae Instantiae, coram quo suscitati sunt, discrimine via appellatae ad Forum revisorium, pro causis cambialibus constitutum, deducendos Suam Maj. Sacr., re Secum penitius deliberata, consideratoque eo, quod Judicium Fori revisorii Cambialis munus, praxisque jud. ex professo, intra solam tantum legum Camb. sphaeram versetur; ii proinde, obstante etiam positiva aliorum locorum experientia, eundem ad alias etiam, quae in causis concurs. passim occurrunt, graviores saepe juris privati ordinarii quaestiones rite decidendas habitum, allaturi praesupponi nequeant; Parti 1ae §. 98 annuere non posse. Vicissim tamen de utilitate sancienda in eo provisionis, ut respectu omnium in genere causarum concurs. unum idemque Forum appellatorium, easdem in cohaerentia partis secundae praecitati §i ad se intra Dominium deducendas mox et indilate in revisionem sumtarum, ita persvasam esse, ut pro teneritudine Sui in justitiam, debite, promptissimeque administrandam, animi, nec requisitum ad obtinendum finem hunc Aerarii impendium recuset, benigne Eandem desiderare, ut cum scopus hic per discernendam §. 3o Art. 45. 1832 6 analogam dispositionem, medio Tabulae Regiae omni in respectu

certissime obtinendus esse dignoscatur, ferendae in hunc sensum legis projectum quocumque elaboretur, sibi que substernatur. In reliquo etc.

Több rendű elegy-ülésből köv. felirások küldettek ő es. 's kir. Felsőkéhez: 1) A Ludovica-ut tárgyában: (maj. 5.) Fels. 'sa't. Midőn a Ludovica-uti társaság által az 1832/6: 25ik t. cikknek ezen utra leendő kiterjesztése tárgyában tett folyamodás felett tanácskoztunk, újabb meggyőződünk arról, hogy a nemzeti kereskedés virágoztatására és függetlensége eszközzésére, úgy a kül-tengeri nemzetekkel való egyenes és kölcsönös közlekedésnek könnyebbitésére a Károlyvártól Fiumeig 18 mérföldre terjedő Ludovica kereskedési ut megváltása főképen azon okból szükséges, mivel az ez uton divatozó vámber és ez által növekedő szállítási költségek miatt a magyar természetvények, nevezetesen a gabona, külsővel a kereskedési arányt nem tarthatja fen, ugyanazért Felsőket mult 1836ki évi aprilis 27ről tett felirásunk folytában ujonnan alázatosan kérjük, hogy a jövő országgyűlésig említett Ludovica-ut megváltatása iránt czélirányos intézeteket tenni kegy. méltóztassék. Kik egyébiránt 'sa't. — 2) A mezei rendőség tárgyában: (maj. 4.) Fels. 'sa't. A mezei gazdálkodás 's iparnak kívül fekvő tárgyait veszélyeztető kártételek megátlására intézett t. cikket ide mellékelve, es. kir. Fels. jóváhagyás 's megerősítés végett alázattal felterjesztjük 'sa't. — 3) Némely, időközben beadott és köz megegyezést nyert sérelmek tárgyában: (maj. 2.) Fels. 'sa't. Az 1840ik évi aprilis 15ik napján kelt alázatos felirásunk folytában még némely sérelmeket 's kívánatokat ide mellékelve Fels. pótlólag fölterjesztvén, ezeknek is az 1790/1: 13 t. cikk értelmében még ez országgyűlésen leendő orvoslását 's illetőleg teljesítését alázattal kérjük 'sa't. — 4) Az 1832/6: 14dik törvényczikk módosításáról: (maj. 5.) Fels. 'sa't. Midőn a világos örökösödés esetében végrehajtandó osztályról szóló 1832/6: 14ik t. cikk módosítása iránt a t. cikket al. alatt ide mellékelve felterjesztünk, jobbágyi alázattal kérjük es. kir. Fels. hogy azt jóváhagyni 's kegy. megerősíteni méltóztassék 'sa't. — 5) Az országgyűlési költségeknek szabad ajánlásként a nemesi Rend által viseltetése tárgyában: (maj. 5.) Fels. 'sa't. Megállapodván abban, hogy az országgyűlés mindazon költségét, melyeket az utóbbi országgyűlés előtt divatozott szokásból különben a vgyék házi pénztárai viseltek, a jelen országgyűlés alatt is szabad ajánlásként, az 1832/6ki 14ik cikkben kijelelt föltételek 's ovások mellett, egyedül a hazabeli nemesi Rend 's azok, kiket a törvény azon nevezet alá foglalva ért, viseljük, 's a felhívott 44dik cikk 3dik §nak rendelete egyedül annyiban módosítottassék: hogy a megyék közönségei azokat, kik az általok meghatározott kivétel szerint a törvényhatóságok által kiszabandó határidő alatt eleget tenni nem akarnának, a fizetésre nem az 1807ki 2. cikkely 17dik §a, hanem a most alkotandó t. cikket 3dik §ban kijelelt módokon szorítottassék, e tárgyban készített t. javaslatunkat Fels. általi kegy. megerősítésének kikértével, ide rekesztve alázatosan felterjesztjük 'sa't. — 6) A pesti magyar színház iránt érkezett kir. válasz tárgyában: (maj. 6.) Fels. 'sa't. A f. évi aprilis 30ikán érkezett kir. k. válasz szerint es. k. Fels. azt méltóztatik tudomásunkra adni, hogy azon t. cikkben, melyet a pestmegyei színház tárgyában k. helybenhagyás végett fölterjesztettünk, a m. H. tó-Tanács hatósága világosan fentartassék. Ezen általános kifejezés alatt egyebet nem érthetünk, mint azon felügyelést, melyet a m. H. tó-Tanács bármely az országban fenálló házra nézve köz kormányzati állásához képest gyakorlani szokott, és ezen oknál fogva az alkotandó törvényben olly általános kifejezéssel élni, mely ha ki nem tétetik is, magából a közigazgatási felügyelésből önként következik, annyival kevésbé látjuk szükségesnek, mivel ezen fő felügyelést kérdésbe hozni legkisebb szándékunk sem volt. Ellenben miután a biztosságra magának az ajánlási sommának kezelése, az igazgatás gyakorlati elrendezése 's egyéb olly eljárások is bizatvák, melyekre nézve a H. tó-Tanácsnak befolyást engedni a nélkül, hogy a kiküldendő orsz. biztosság felelőssége csökkentessék, teljességgel nem lehet, nehogy a H. tó-Tan. hatáskörének általános megemlése által ollynemű magyarázatra nyújtassék alkalom melly szerint ezen hatáskör kellelnél továbbra terjesztvén, magára az igazgatás elrendezésére, vagy az ajánlási somma kezelésére is befolyással legyen, a H. tó-Tanács hatáskörének megemlést az alkotandó törvényben kifejezteni nem kívánjuk, 's es. kir. Fels. az iránt, hogy az általános és könnyen félremagyarázható kifejezésnek t. cikkbe leendő beiktatásától elállani méltóztassék, alázattal kérjük 'sa't. — 7) Az urbéri t. cikk tárgyában f. é. april. 29ről érkezett k. kir. válasz iránt: (maj. 5.) Fels. 'sa't. A f. évi april. 14kén kelt orsz. felirás mellett fölterjesztett urbéri tárgyu t. cikket iránt ugyanazon hónap 29ről érkezett k. kir. választ pontonként tanácskozába vevén, tanácskozásink eredményit következőkbe foglaljuk, ugymint: a) A kérdéses t. cikk 1ső §ra: Miután Fels. kegy. nyilatkozni akkép méltóztatott, hogy azok, mik az említett §ban az izraelitákról terjesztetnek elő, az ő sorsuk jövőbeni állapotja iránt közelebb kiadandó legfelsőbb válasza hagyatnak fen, olly biztos reménnyel, hogy az ígért kegy. válasz még a jelen országgyűlés alatt kiadatni fog, megnyugszunk abban, hogy az 1ső §, az izraelitákat érdeklő záradéknak ez uttali kihagyatása tekintetéből függőben maradjon. b) Ugyanazon t. cikk 2dik §ára: Miután az 1832/6ki 4ik t. cikk 6ik 's az. ugyanazon évi 11ik t. cikk 9ik §aik a hármast-könyv 1ső része 40ik címjének rendeletét fentartandónak nyilvánították, azon cím további magyarázatásába 's fejtegetésébe bocsátkozni nem szándékozunk; 's ennél fogva mindazt, mi az említett 2ik §ban eddig foglaltatott, a jelen t. cikket szerkezetéből egészen és általánosan kihagyandónak tartjuk. c) Ugyanazon t. cikk 6ik §ára: Azokhoz, mik az 1832/6ki 6ik t. cikk 2dik és 3dik szakaszának az előbbi szerkezetben foglalt világosítására nézve, a k. kir. válasz szerint korlátozva módosítani javasoltatnak, annál fogva nem járulhatunk, mivel miután a k. kir. válasz elején is, határozottan kimondotta Fels. azt, hogy az 1832/6kban alkotott urbéri törvények alapjául szolgáló azon fő elvhez, miszerint a jobbágyok sorsát az előbbinél rosszabbá tenni nem lehet, ragaszkodni kell, azon általunk is osztott elv és fő czél, ha a sóarulás egyedül azon jobbágyoknak engedtetnék meg, kik a só taksafizetés nélküli árulásának, az 1832/6ki t. cikk alkotása előtt gyakorlatában voltak, vagy sőt szintazon időszakosig nyitott boltokban árultak, nemesek el nem éretnek, hanem azon jobbágyok sorsa, kik sőtaz említett törvény alkotásának ideje óta több helyen divatozásba jött gyakorlatnál, 's a törvény rendeletének felsőbb ítéletek szerint is akkép lett magyarázatánál fogva árulnak, az eddiginél rosszabbá tétetnek; jövőre nézve pedig azon törvényszerű kedvezményeli éltetéstől kivétel nélkül minden jobbágy elzáratnék. Azért is az idézett 6dik §, eddigi szerkezete megtartásához ragaszkodunk. d) Ugyanazon t. cikk 11ik §ára: Buzgó örömmel 's hálás tisztelettel fogadjuk Fels. azon kegy. megegyezését, melyet a jelen §ban foglalt, 's a közboldogságot és jóllétet nevezetesen főlemelendő intézkedéseknek érdemileg lett elfogadására nézve nyilvánítani méltóztatott; ugyanazért figyelmeztvén azokra, mik a k. kir. válaszból foglaltatnak, azon 11dik, de a b) alatti határozat szerint most már 10ik §nak újabb szerkezetét következőkép terjesztjük elő: 10dik §. Megengedtetik: hogy a földesur és jobbágy közti szabad egyesség által meghatározandó bizonyos általános somma fizetésével, akár egyes jobbágyok, akár egész községek, földesuri tartozásaikat, szolgálataikat és adózásaikat (az uri törvényhatóság mindazáltal sértetlen hagyatván) tökéletesen és örök időkre úgy válthatják meg, hogy az olly szabad egyezkedésekből készült szerződések mint urbéri örökös kötések — az 1832/6. évi 8. t. cikk. 3ik §ban elszámált eseteken kívül, bármely tekintetből felbontá-

tasuknak többé helye nem leszen, 's a megváltás fejében lefizetett somma, törvény előtt, teljesen azon természetű leendő, millyen a megváltott urbéri telek vala; 's ennél fogva a törvény további rendelkezéseig határozatlik, hogy: a) Ha illetően megváltások koronai egyházi vagy közalapítványi jószágokban történnek, a megváltási tókesommák, a kir. H. tó-Tanács felügyelése alatt teljesen biztosított állapotban tartassanak, 's az, kit a megváltott urbéri javak jövedelme illetett, azon tókesommától járó kamatokat szedje. b) Ha pedig illetően megváltások magányos javakban történnek, a megváltási sommára nézve törvényes jussait minden illető fél biztosíthatja; egyébiránt minden örök megváltási szerződés, a szerződő feleknek szükséges példányokon felül, még két példányban leszen elkészítendő, aláírandók, 's végrehajtás előtt az illető megye közgyűlésének bemutatandók. A közgyűlés egyik példányt levéltárába eltevé, a másikat — hasonlókép végrehajtás előtt — a k. H. tó-Tanácsnak fogja haladék nélkül megküldeni a végett, hogy Fels. legfelsőbb felügyelési jussánál fogva a kir. H. tó-Tanács által egyedül a közadó állandó fundusának épségben tartására 's a mennyiben az örök megváltás koronai, egyházi, vagy közalapítványi javakban történt, megváltási somma biztosítására felügyelheszen; 's ha netalán az említett tekintetektől valamely észrevételek tétetnének, azokat a kir. H. tó-Tanács legfeljebb hat hónap alatt, az illető megyének megküldi vagy ha illy észrevétel nem fordulna elő, arról is a megyét ugyanazon idő alatt tudósítja. Nem tétetvén pedig az említett tekintetektől semmi észrevétel, a szerződés a megyei közgyűlésen kihirdetetik 's azonnal teljesedésbe vétetik. Kik egyébiránt 'sa't. — 8) A k. kir. előadások 2dik pontja iránt érkezett k. kir. válasz tárgyában: (maj. 6.) Fels. 'sa't. Tanácskozás alá vevén a f. e. aprilis 30kán a kir. előadások 2dik pontja tárgyában érkezett k. kir. választ, miután abból azt tapasztaltuk, hogy Fels. a fölterjesztett t. cikket 1ső §nak értelmében egy országos biztosság kiküldetését jóváhagyni, 's abban is megegyezni méltóztatott, hogy ezen biztosság elkészítendő munkálata ő es. kir. Főhűségére a Nádor felügyelése alatt nyomatás által közönségesítettessék az említett törvényczikkelyt a k. kir. válasz következtében az ide mellékelte alakban alázatosan felterjesztjük. 'sa't. — 9) A vallás dolgában: (maj. 7.) Fels. 'sa't. Az állandó egyetértés az ország erejének 's hatalmának talpköve, ennek eszközzését czélzák Fels. dicső elei a bécsi 's linzi békekötésekkel, melyek t. könyvünkbe is iktatva szemléltetnek; felsőbb rendelkezések által a viszálykodás magvat elszórva látván az 1790ki országgyűlésen összegyűlt KK. és RR. 's az egy honnak fiait közt való kölcsönös bizodalom helyreállítását ohajtván, az akkor uralkodott Fejedelm egyeztetével az örökös egyesség 's összekapcsolatás tekintetéből a mondott békeségekre hivatkozó 's azokon alapult 26dik t. cikket alkották. Most, midőn Fels. által a jelen országgyűlésre összehivatván, Fels. biztató szavai sérelmink előterjesztésre felszólítanak, meg levén győződve, hogy a nemzet csak úgy lehet boldog és állandó egyetértésben, ha jussai teljes épségben megtartatnak 's törvényben gyökerezett igazságos kívánságai meg nem szorítottatnak, köteleességünknek tartjuk, Fels. elibe terjeszteni a vallásos némely súlyos orvoslására czélzó t. javaslatot, melyet ide, alá mellékelve terjesztvén, es. kir. Fels. kérjük, hogy azt jóváhagyni és megerősíteni méltóztassék. 's a t.

Budapesti napló. Károly es. kir. f. h. g. 's legidősb fia Albert f. hó 11kén esti 10 órakor „Árpád“ gőzösen fővárosunkba érkezék, 13án pedig regg. 4 órakor „Zrínyi“ gőzhajón baranyamegyei bélyei urodalmába utazott. — Bajáról folyvást újabb szomorú adatokat hoznak. Három óra alatt kétezer épületet pusztított el a szörnyű tűzvész 's ez által most tízezer-nél több szerencsétlen ember laktalanul teng 's véginségben, csupán kol-dusbotot látván maga előtt támaszul, ha felebaráti segélykaroktól nem nyere-nd gyámolítást. Eddig már 48 ember holttestét, jobbadán csak esontjait találak a szomorú romok közt, 's még folyvást számos család keresi hasz-talant szerette övét, kiknek talán esontjait sem hagyja meg a kártékony elem! Szemanak megegyező előadása szerint olly ellenállhatlan volt azon vész-
napon a tűz mindent pusztító ereje, hogy pincékben, sőt kutakban is por-
rá égtek a megmentésül oda szórt 's rejtett ruhák, ágyneműk 'sa't.: 's mind-
ez nimes még eddig helyre pótolva, mert a szomszéd helységek jótékony la-
kosi kenyérrel 's egyéb élelemmel is alig képesek szükséges meny-
nyiségben ellátni a boldogtalan szenvedőket. Tízezer ember zokog Ba-
ján véginségben földi reményinek pusztá romjai fölött, 's hol azon szirtke-
bel földünkön, melly tízezer embertárs forró könyűtől át nem hevülne, meg-
nem lágyulna? Bajai honfi rokonink vigasztaló megnyugvással tekinthet-
nek jövendőjök elibe, mert bizonyosan hazaszerte olly buzgó részvét pár-
tolandja szomorú sorsukat, minő mindenkor kitűnő sajátja szokott lenni a
magyar kebelnek, midőn valódi inség várakozik enyhítésre. Malvieux pesti
nkereskedő, mint főügyviselője a triesti biztosító társulatnak, e napokban
volt — Baján; 's mélyen megilletődve a szemmel látott szerencsétlenség
által, buzgó készséggel ajánlkozik, minden ajándék-elfogadásra, mit azon-
nal Bajára küldend; legyen a szíves adomány pénz, ruha, ágynemű, 'sa't.,
's legyen bármi csekély, mindenkor az emberiség illő hálijára számolhat a
nemesszívű adakozó! — A budai Zugliget mostani birtokosa márelkezdé ezt
mulatóhellyé 's egyszersmind jótékony vizgyógyintézeté átvarázsoltatni;
a munkák olly élénkül folynak, hogy az idén nagy részök bevezetését
várhatni. — Jósika Mikl. e napokban ismét 3 kötetnyi regénygyűjteménye
jelent meg „Elet v. tündérhon“ cím alatt, melly több egészen új 's néhány
már lapokban v. zsebkönyvekben kijött beszélyt foglal magában: a csinos
kiadása 3 kötetke ára 3 pgő forint. Rövid idő múlva új nagy regénye jutand
sajtó alá a közkedvességű írónak, mellynek tárgya „Zrínyi a költő.“ —
Ugyane' napokban jelent meg Vörösmarty újabb munkáinak 2ik kötete,
több beszélyt magában foglaló; ára e' szép kiadása könyvnek 1 ft. 20 kr.
pgőben; a 3ik és 4ik kötet még ez év folytában fog megjelenni. — A hosz-
szas szárazságot valahára eső váltá föl e' napokban, csak hogy mind ez
nem vala több harmatnál a szomjazó földnek. Hajóhidunkon alól, épen a

városi főszentegyház irányában igen csinos fürdő készül a Dunán. E' változat igen szerencsés sikerü leendő, mert az uszókiskola melletti dunafürdőt tavaly annyi ember látogatta, hogy több órai várat után is alig lehetett fürdő-höz jutni, mi természetesen sok hidegfürdő-kedvelőt elkedvetlenített. — Magyar színpadunkon f. hó 1-icjén „Szapary Péter“ adaték, 2-ikán Konti jutalmára másodszer bérszünettel „Marino Faliero“, nagy dalmű: 3-ikán „Bájalból“ jelenések s „Báléj“ 5-ik fölvonása, és spanyol tánczosok: 4-kén először „Az ikrek“ vigj. 4 felv., Schneider után Nagy Ignác a magyar tudós társaság költségén; 5-kén „Örültek háza Dijonban“; 6-ikán a spanyol tánczosok jutalmára bérszünettel „Báléj“, felvonások közt spanyol és stájer táncz: 7-ikén „Szerelm mindent tehet“; 8-ikán „Halottrabló“; 9-kén „Bájal“ és spanyol tánczosok: 10-ikén „Saardami polgármester“ néhány jelenése s „Báléj“ 5-ik felv., és spanyol tánczosok: 11-ikén „Utazás közös költségén“; 12-ikén először bérszünettel „Savage Richard“ szomoruj. 5 felv. Gutzkow Károly után Lukács Lajos: e' jeles színmű a közkedvességű Lendvayné jutalmául adatott s tetszést nyert. Lendvay ez este a czimszerepben kezdé meg vendégjátékai sorát, őt és nejét zajos tapsokkal üdvözlé a közönség: 13-ikán „Csalódások“; 14-ikén a nádor őcs. kir. fhgsége Pozsonybul visszaérkezte tiszteletére a színterem teljes kivilágítása mellett „Griseldis“; „Julius Caesar“ Shakspeare-től Vörösmarty fordítása szerint rövid idő múlva színpadra kerülend, ezt többi közt még köv. újdonságok követendik: „Pártfogolás“, vigj. 5 felv., Scribe után francziából Erdélyi; „Az örült és gyermeke“, dráma 5 felv., Soulié után szinte francziából Nagy Élek; és „Tengerészkapitány“ vagy „Születésjog“, dráma 5 felv., Bulwer után angolbul Nagy Ignác. Színházunk előtt néhány főt ültettek, mi igen czélszerű, hogy a' teremben egymás mellett szorongó és izzadó nagyszámu közönség fölvonások közt kissé megfríthesse magát. —

Tót-Pelsőz (Zólyomygye): Husvét másod napján korán reggel, olly nemű zuhogás hata piacunkról hajlékom felé, millyet különben mezővároskánkban, csak vásári napokban szokás hallani. Vajjon, ki háborghatja e' legszentebb napok egyikén, az isteni tisztelethez készülő népséget olly korán reggeli ájtatosságában? E' kérdés közben, kíváncsiságból ablakim egyikéhez futok s ime számtalan népet látok csoportonként azon kiáltozás közben a' piaczra sietni: „megölték Gyemikát“, amott van, a' piacz közepén! Ezen Gyemikát Pál több év óta rablós veszedelmes tolvaj volt. Születéshelye, egy nem messze Beestercezbányához fekvő, Klokocs nevű falu. Atyja még most is él s mint mondják, a' megnevezett falunak éji őrije. Gyemikát Pál gyermekége óta gyakorlá a' lopás s rablás módját, mellynek végre 20-dik vagyis utolsó életéve korában olly nevezetes mestere lön, hogy ezen névtől Gyemikát, minden házi gazda rettegett környékünkön. Sok rablási s fosztásinak, a' roszat mindenkor gátoló ns megye ezélt s véget akarván vetni, 200 vfor. tüzött díjult annak, ki őt elevenen, 100 vfor. pedig annak, ki őt megölve az illető törvényhatóságnak átadandja. E' jutalomhir közreboesáttatása után, épen husvét első ünnepén, került Gyemikát Pál, egy erdőben lakó tót-pelsőzi gazdához. Itt először pálinkát reggelizvén, kiesalta őt a' mezei gazda, harmad magával szalonka-vadászatra, hol is utközben, négy puskalövés okozta halálos sebeket kapván, végvesztét találta. Más napon őt mezővárosunkba hozatták, harmad napon pedig a' megtörtént „Visum repertum“ után e' halálra ítélt rabló tolvaj harangszó közben temettetett el. Testi alkotásra nézve Gyemikát Pál közép termetű, köpezős, markos s derék termetű volt. Hála a' roszat elhárító törvényhatóságnak, melly a' községet illy veszélyhözó rablótól szabadította meg! H. L.

(Egyezkedés a' költözéspénz ügyében Ausztria s Hollandia közt) Ő fels. az ausztriai császár, magyar király s a' t. és a' hollandi király, luxenburgi hg a' költözéspénz ügyében egységre lépven alulirt országkanczellár e' köv. nyilatkozást teszi: 1-ső czikk. A' vagyon, pénz vagy más egyéb érték kiviteleért őcs. kir. fels. országából a' hollandi király országába az illető alattvalók a' kiköltözésért s kivitelért más adót nem fizetnek, mint a' mit örökségi jog, adás vagy más birtokváltoztatásért illető királyoknak fizetnek. 2-ik czikk: Ezen költözéspénzi szabadték nemcsak azon adót illeti, melly abból az országos pénztárba folyt, hanem azt is, mellyet a' városok, községek, hatóságok, testületek pénztárba fizettek, ezek tehát jövendőben illy adót nem vehetnek; de Magyarországon e' részben minden az előbbi lábon marad. 3-ik czikk: Az 1-ső és 2-ik czikkben említett járandóság megszüntetése csak a' vagyonra, pénzre s más efféle értékre vonatkozik, a' kiköltöző személyére, személyes kötelességre és katonaszkodására az eddigi törvények ezután is teljes erejük lesznek mind két országban. 4-ik czikk: E' nyilatkozvány mindjárt teljes erejű lesz, mihelyt a' hollandi király résziről hason értelmű nyilatkozvánnyal kiesereltetik. Minek nagyobb erősségére s a' t. Bécs febr. 7. 1840 Metternich hg.

(Válasz a' havasalföldi nagygyűlést megnyitó beszédre.) A' nagygyűlés köv. válaszolt a' martz. 4-kei megnyitó beszédre (lásd Jelenkor 26 sz.): „Főns. hg. A' vele közölt adatokból átlátja a' nagygyűlés az 1839-ben tett s közönségesen méltányolt javítást. A' nagygyűlés saját szeme után győződött meg, hogy az igazgatás minden ágában nagy haladás történt s az ország jó jövendője iránt legerősebb reménye van; köszönetet mond hát a' kormánynak fölvilágosult érzelmiért s bölcseségiért. A' földmívelési ipar s kereskedés öregbülő jólléte kérdésen kívül van. Az ipari rendkívüli fejlődés s gyarapulás nagyobb könnyítést biztosítékot szükségít, s a' kormány erre új módot s eszközt találand. E' végre egy a' legczélszerűbb eszközök közül a' jól rendezett országut. — A' jótékony s takarékpénztárak üdvös sikere mutatja, hogy olly gonddal vitetett, minőt az ország jólléte kíván. A' pörök kevesítésit, árva java biztosítását, pénzügy jó állapotját örömmel veszi a' gyűlés s a' számadások vizsgálatánál meggyőződött főns. önmegtadadásról, mivel, bár évdija nem nagy azon

áldozatokhoz képest miket tesz, még sem használta azon jogot, mellyet az 1835-dik febr. 4-ki gyűlés adott, t. i. a' pótlékpénz-szedést. A' nagygyűlés szerencsésének tartja Önnel együtt-munkálkodhatását.“ (Aláírás követezik.)

Amerika.

Középamerikát még folyvást polgárháboru s fejtlenesség dölja; a' britt ügyvivőt több helyen megsértették, s ezért a' belisei angol consul komoly jelentést tön kormányának. — Lagunát elfoglalák a' mexicói elégtelenek s onnan Campeachy ostromára indultak. Mint hiszik az elégtelenek elválasztó diadalt nyernek Mexikóban. A' mexikói congressusban általános „bukási törvényt“ penditettek meg, melly hasonló az Angliában levőhöz és a' tőzsér s kereskedő világban közönséges tetszésre talál. — Texas köztársaság és az egyesült státusok közt határpör támadt, a' texasiak a' Sabine tó és folyam felét követelik. E' kérdés vegyes biztosság elibe van terjesztve.

Spanyolország.

(Espantero a' polgárharcot rövid idő múlva bevégezdi.) Madridi hírek szerint Espantero annyira bizik tulnyomó erejében, hogy nyíltan hirdetget, miszerint a' kormányzó királyné születésnapján, majus 27-kén mulhatlanul elfoglalandja Morellát, és így egész Aragoniában és Valenciában határt tüzend a' polgárháborumak, mert Cantavieja annyira körül van már vétetve, hogy figyelmet sem érdemel. A' kormányzó királyné legközelebb igen nagybecsű gyémántos arany cigarro-fokkal ajándékozá meg Espanterot, mi újra föléleszté a' fővezér lovagiságát, s tette buzdítá. Llan-gostera tábornokkari vezére Espanterohoz pártolt. —

A' baszk tartományokban új zendülési merény.) A' baszk tartományokbul napról napra aggasztóbb hírek érkeznek. Zavala mintegy 200 emberrel Bastan-völgyben újra lobogtatja a' zendülés zászlaját, Estella körül pedig carlospárti alvezér mutatkozott néhány lázongó csoporttal. Biscayaban Leguina vezérlete alatt szinté új zendületi mozgalmak történtek; a' szükséges pénz Franciaországból, hihetőleg a' röpkényin pihenő trónkövetelőtől, érkezett. E' merényektől azonban semmi komolyabb következményeket nem várhatni, miután a' francia hatóságok olly szigoruan örködnek a' határokon, hogy egyetlen carlosi főnök sem szökhetik vissza spanyol földre, minek következtiben a' magokra hagyatott zendülők semmi fontosb vállalatba nem fognak boesátkozhatni, főleg ha Espantero mindjárt eleinte komoly rendszabályokat használand ellenök. E' szerint biztosan reményelhetni a' esend minélelőbbi helyreállítatását, annyi-val is inkább, mivel a' lakosság békét olajt, s mindenütt önként fegyvert ragad a' rendzavarók ellen. — April 25-ikén Van Halen 21 carlosi zászlóaljjal megütöközven, a' zendülőket futásra kényszeríté: a' csata 8 óráig tartott és igen véres volt. —

(Zurbano győzelme. Vallomások a' cortesben.) Madrid, april 24-dikén: „Zurbano új diadalt nyert. April 19-kén ugyanis nap lenyugta után 4-zászlóaljjal s lovasságával elindult Fuentespaldából, míg Belascoain gr ugyanannyi csapattal Monroyobul indult ki. Ez összes sereg Becete ellen vala munkálendő, hol raktáraikat tartják a' carlosiak. Súlyos akadályok legyőzte után hajnalban megjelent Becete előtt Zurbano, és kihányván erős állomásiból az ellenséget, 140 embert elfogott, 1600 pedig holtan és sebesülten maradt a' harc téren. Ez erősségben egy álgjut s nagy mennyiségű hadiszert talált Zurbano, ezenkül pedig a' carlosiak összeköttetését Ebro folyammal megrendíté. Ennyi siker összesen csak 24 emberébe került. Belascoain gr. későn érkezék csatatérre s ismét visszatért Monroyoba. Espantero Aguavivában áll harcossal, hol april első felében 7 carlosi fő-, 10 altiszt és 128 közlegény pártolt parancsi alá. — A' congressusi ellenzés igen nagy munkásságot fejt ki; mit azonban unni kezd már a' nép, mivel látja, hogy képviselői igen sokat tudnak ugyan beszélni, de annál kevesebbet szoktak rendesen teljesíteni. Alcalá Galiano nyíltan kimondá ezt a' tegnapi cortesülésben, többi közt következőleg szólván: „Naponkint panaszokat kapunk megbízóinktól; rólunk általános vélemény, miszerint sokat beszélünk és keveset teljesítünk. Ha e' vélemény még mélyebb gyökeret ver a' népben, úgy nem sokára így fog majd szólani: „El a' fecsegők kormányával; férfiak kezeibe kell adni a' hatalmat! — E' nyilatkozat után San Miguel tábornok hitszegő árulóknak bélyegzé azon követeket, kik a' kormány hatóságjavító törvényjavaslata mellett fognának szavazni, mire olly nagy zaj támadt, hogy csak a' tábornok engesztelő szavai után lehetett folytatni az ülést. — Mi az új ministereket illeti, azokban csak új szájakat lát a' nép, mellyek szokott mohósággal falandják föl azt, mit elődeik még meghagytak; hiszik azonban, miképe' ministerség csupán ideigleninek tekintendő, mellyet rövid idő múlva egészen új váltand föl, melly az ország és kormány érdekeit nagyobb ügyességgel tudandja egymás ellenében fontartani, és nem fog csupán személyes ügyeket előmozdítani.“ —

Anglia.

(Parliamenti ülések. Elegy.) April 29-én ismét megnyitá a' husvétü szünnapok után ülést a' parlament, s jobbadán kérelmekkel és Irland új igazásával foglalkodék. Majus 1-jén a' kényűgy és amerikai határkérdés miatt történt némi szólalkozás, mellynek vége az lön, hogy a' ministerség mind e' tárgyra nézve pillanatig sem gondolá veszélyeztetve a' békét, melly nyilatkozatot általános tetszéssel fogadá a' ház, különösen, miután Palmerston l. komolyan állítá, miszerint a' török-egyiptusi ügy is végre csakugyan békés alkudozás útján fog eldöntetni. — Khina: magányos hírek szerint a' császár 200 angolt ölete meg, mihelyt hallá, hogy az angol hadihajók fenékre lötték hajóhadát. Ez állítás azonban még további valósulást vár. — Albert hget a' 11 számu vasasvezred parancsnokává nevezé ki a' királyné, miután tapasztalá, hogy ez ezred egyenlőtözete igen jól illik szeretett férjének. — Guizot nagy lakomát adott Lajos Fülöp név-

napja tiszteletére, melyen Wellington is jelen volt a whig ministerek között. — April 30kán számos tagu köldöttég udvarla Palmerston lordnál a londoni zsidók részről, kik Anglia közbejárulásaért könyörögtek a damaszkusi zsidók üldöztetése ügyében, mire Palmerston ünnepélyesen ígérte, hogy azonnal utasítás induland ő fels. illető képviselőihez e példátlan kegyetlenkedések meggátoltatása iránt. —

Franciaország.

(Nápoly elfogadja a francziák közbenjárultát. Kamraviták Hayti ügyében. Elegy.) Paris, majus 1sőjén: „Nápolyi telegrafi sürgöny szerint a király hivatalosan elfogadja Franciaország közbenjárultát a kényűben. E nyilatkozat mindazáltal mégis elkésett már valamennyire, mert az angol hajóvezér több szicíliai hajót lefoglalt. Parisi lapok nem igen vitáznak most már e tárgyról, miután hosszab ideig majd kizárólag taglalásával voltak elfoglalva. — Las Cazes, kit 1838ban mint meghatalmazottját Hayti küldte Franciaország, az april 30iki követkamrai ülésben fölvilágításokat adott Hayti jelen állapotjáról. Szavai szerint lehetlen volt kedvezőbb föltételeket kieszközölni a francia hitelezők számára. A nevezett republica 80. vagy mérsékeltbb számolások szerint 40 millió frankkal tartozik idegen hitelezőknek, mi annyi, mintha Franciaország leg alább kétezer millióval tartoznék. „A magányosak sem örvendnek ott jólétnek, így folytatja a szónok, mert az asszonyok, kik általányosan szépek, (kaczaj) többit költenek ruhára és esiesomára, mint szegény férjeik szerezni képesek. A rabszolgaság-eltörlesztés következtiben a földművelés egészen el van hanyagolva. Csupán olly iparágak nyertek nagyobb műveltetést, mellyek kevés gondot s még kevésb munkát kívánnak, például favágatás építésre vagy asztalos munkákra. Ez azonban igen káros következményü iparüzés, mert számos embert von el a földműveléstől. E hajdani gyarmat legnevezeteseb természetnyi, például ezukor és kávé, szinte egészen eltűntek már a kereskedésből. Az iparüzés előmozdítását e birodalomban leginkább azon körülmény gátolja, miszerint a szines főnökek alatt levő lakosságot munkára szoktatni majd egészen lehetlen. A fekete főnökek alatt, minők például: Toussaint-Louverture és Dessalines voltak, erőszakkal kényszeríték a lakosságot dolgozásra. A rabszolgaság-megszüntetés óta nincs többé nyoma korbácsnak; de már ki van helye pótolva szabadsági bot által. (Általányos tartós kaczaj. A francziák t. i. a szabadság kihirdetése után háromszinü botokkal kezdék veretni Hayti lakosait.) Egész Haytiban rendkívül roszak az országutak, és a kormány-nak egyetlen mérnöke sinés, ki azok kijavittatása iránt tervet készíthetne. — A belminister indítványára Thiers, Dupin, Calmon és számos más francia hivatalnok a böcsületrend főtisztjeivé nevezettek ki. — A szabadság-istennő szobrát april 29kén állíták föl a juliusi oszlop kupján. Az egész mütét Due építész igazgatása alatt 4 óraig tartott. A szabadság-istennő terjesztett szárnyakkal földtekén áll. jobbában égő szövétneket, baljában eltördelt lánczot tartva. A Bastillei téren egész nap nagyszámu embertömeg hullámozott. Remusat belminister a szobor-föllállításnál titoknokával együtt jelen volt. A Gazette de France szerint e szabadság-szobor bármí mást jelent inkább Franciaországra nézve, mint vélemény szabadságot, bel- s külbékét és kereskedés-virágzást. Különös azonban, hogy e szobor-készítéshez Thiers első ministersége alatt fogtak, és mostani parancsnoksága idejében végzék azt el. — April 30kán délutáni 4 órakor a tuileriák tróntermében nagy udvarlat volt a király névnapja ünneplésire. Esti 8 órakor a diplomatakar hölgysemélysege tisztelgett a királynak, ki ez üdvözléseket családja körében fogadta el. — Foix april 22kén majd ismét kicsapongások színhelyévé lön. A földművelő, ismét megszüntetettnek gondolván a barmokra szabott vámot, vásár alkalmakor nem akart a behajtott marhákért fizetni, és a megyeispán már fegyverforgásra adott parancsot a katonaságnak. Utóbb azonban a hatóságelnök illön felvilágosítá a népet, melly azonnal teljesíté a fizetést, mihelyt meggyőzettek az iránt, hogy nem önkény, hanem igazságos törvény szabta vállaira e terhet. — Lafarge assz. (ki férje gyanus halála esgyémántrablás miatt fogva ül) annyira javultnak érzimár egészséjét, hogy majus 14kén kétségköl meg fog jelenhetni a fenyítő törvényszék előtt. — April 29kén este első dramáját játszák Parisban Dudevant asszonyságnak (Georges Sand) a szinmü czime „Cosima“, s valamint rendkívül nagy volt minden oldalról a várakozás, olly messze maradt a siker minden remény mögött. Gyakran ismételt sorsa ez a jó regényíróknak, hogy a lámpafény előtt nem igen tudják magokat talpon tartani. A jeles regényíró hölgy baráti tapsoltak ugyan; de az igazsághoz ragaszkodó szigoru műbírák püsszegték. — A tözsérsarnok a király névnapja miatt ma zárva marad. — A kenyérár olly magas, hogy a takarékpénztárakból majd minden korábbi betétét kivenni kénytelen a szegénység.“

(Lajos Fülöp névnapja.) Majus 1sőjén szokott diszelgésekkel üllék meg Lajos Fülöp névnapját. A mondott beszédekben semmi kiemeltetésre méltó. Este a marseillei híres zendületi dallal kezdék meg a tuileriák ablaki alatt az éji zenét; a király állva hallgatá a nép dörgő tapsai közt e nemzeti hangokat. —

Olaszország.

Maltában minden nápolyi hajót lefoglaltak, és szabadon csak ollyat bocsátanak, melly a francia kormány részire szállit valamit. — Viszontag hét angol hajót Nápolyban foglaltak le, s a nápolyi vámbházban levő angol portékákat zár alá vetették. — Anglia követeli Nápolyt: a kénygyedárusság eltörlesztését, kármentésül a hadi készület-tételt óta minden napra 1000 font st., és az őszintén megtartandó föltét biztosítékaul Szyrakusát. — April 24kén köz hírré tevő a kormány az Anglia részről már megkezdett ellenségeskedést, s több nápolyi hajónak elvételit, s

parancsot adott minden nápolyi kikötőben találtató angol hajó letartóztatására. Ugy látszik Anglia csupán ürügyül használja a kénygyedárusságot, mivel olly követeléseket tesz, mellyeket sem a király, sem más europai hatalom nem teljesíthet. Ugyane napon érkezett egy francia gőzös a kikötőbe, s különös hogy épen az általhozott sürgöny vétele után adtak parancsot az angol hajók lefoglaltatására, s a nápolyi hadi hajók készületeire. Hogy a rendes katonaságon könnyítsenek, a városban majd minden örhelyen a nemzetörség teszi a szolgálatot. Mint mondják, az angol követ, hétfőn hagyta el Nápolyt. — A szicíliaiakhoz intézett felszólítás köv. hangzik: „Szcíliaiak! Utótt a szabadság s függetlenség óraja. 1836ban nemzeti függetlenségünk kivívására tett erőködésink nem hiúsulnak meg, ha az akkor duló epemirigy annyira nem ritkítja meg a sziget népeségét. Ama szerencsétlen időszakban sok szicíliai vér pirosítá a nápolyiak szolgakézét. A hazafiság azon vértanuinak nemes árnyékai boszut kiáltoznak sirjokbul. E vér-vevésből kell szabadságunknak s politikai függetlenségünknek fakadni. Erre esküszünk. Emlékezzetek a vitéz belgiák zendületére, mit a monarchiai Europa nyugalmasan néze. Mi szicíliaiak, kik hajdanta elnyomóink megsemmítésével (szicíliai estve) hallatlan példát adánk a világnak, mi szicíliaiak most is tudjuk, mint érdemi és szerzi vissza az ember a függetlenséget. Szcíliaiak fegyverre! Anglia még most is haragra gyulad, valahányszor eszébe jut, mint törlék el e szigeten a Bentinek Vilmos lordtul kihirdetett alkotmányt s ez a hatalmas britt nemzet hálázaloga. Mi egy hosszú háboru alatt hívek maradtunk Angliához s ottottuk vérünket érette. Mi azért nemcsak bizalmat tápláltunk Anglia iránt, hanem méltó igényünk is van hálájára. A visszafizetés ideje elérkezett, igazságos reményünk teljesülnének. Mihelyest függetlenségünk nyilányitva lesz, alkotmányos királyt választunk magunknak; választjuk pedig azt a Bourbon családbul, mert mi nem személlyel, hanem elvvel hadakozunk. Károly capuai hg. köztünk született. Ő szicíliai, s bajtársunk. . . Négy év óta Londonban él ő, hol szabadszelleme s jeles viselete által megnyeré a britt népnek szeretetét s becsülését. Mi tudjuk, milly forró részvéttel van politikai helyzetünk iránt, milly forrón szereti Szciliát. Ő legyen alkotmányos királyunk. Neje, rokon Anglia előkelő családival. Anglia nagylelkü s gazdag polgári kétségköl hatatosan segitendnek bennünket. Palermo, a fényes udvar jövendő laka, sok idegent édesget oda, s ez által sok pénzt hozand forgásba. Uj kormányunk, melly a népszerű alkotmány gyémántalapján nyugszik, legjobb biztosítéka leend a jó rendnek, szabadságnak, jogegyenlőségnek, függetlenségnek. És ti iparos idegenek (angolok), kik termékeny földünk gazdagságotul vonatva azért jöttetek, hogy tőkepenzeitekkel köztünk letelepüljete, s termékinknek a világkereskedést megnyissátok, ti ezután ne féljete a hitzegéstül. Mig köztünk időztök, személyetek s vagyontok olly biztos leend, mint miénk. Ezután egy családot alkotunk veletek, s egy érdek lelkesitend mindnyájunkat. Nekünk csak egy célunk van: Szcília jóléte és függetlensége. Jövendő alkotmányos királyunk, ki a viszontagság iskolájában növekedett s több ízben csudálkozva hallgatá az angol parlamentü vitákat, lélekimeretesen tartandja szemé előtt a baráti és kereskedési szerződést, mellyet kölcsönös haszon fejében más nemzetekkel kötünk. Szcíliaiak fegyverre! Üzzük el szigetünkrol a nápolyiakat, kik minden erőnköt fölemésziték, kik rabszolgáknak, földhöz tapadt jobbágyoknak tartván bennünket, e szép termékeny országot, melly egykor a műveltség bölesője s Olaszország élestára volt, zsirjából annyira kivették, hogy a mindennapi kenyeret is idegenbul kell kiteremnie. Fegyverre, szicíliaiak, fegyverre! Amott ragyog már dicső vallolatlunk csillaga: a Maltában állomásozó britt hajóhad megjelenend partinkon s ótalmazandja kikötőinket a nápolyi zsoldos esordák kiszállása ellen. . . A közben összehíjuk régi parlamentünket; önkénteseket állítunk; mindenütt a szigeten nemzetörséget alkotunk, és ha elnyomóink nemzeti zászlónk megpillantására azonnal hátat nem adnak, jusson eszökbe a szicíliai estve s reszkessenek. Éljen Szcília függetlensége! Éljen az alkotmány! Éljen Károly király! Éljen Anglia! Szcília 1840. — Illyesekkel áltatják, ámitják, lázítják a népet — de hihetőleg minden siker nélkül.

Svédország.

Stockholm, apr. 10. Dolgaink inkább hátra mint előre mennek, leg alább a zavar naprul napra nagyobbul. Alig kételkedhetni többé, hogy itt külföldi befolyás üzi titkon ármányos játékát s mesterkedik mindent orvosolhatlanitni. A mostani ministerséget angol-félenek nevezik a tisztviselők, a régi udvari nemesség pártját pedig moszka-félenek. Ha igaz hogy Posse gr. angol segitség által jutott kormányra, az a grófnak, királynak és országnak nem válik javára, mert Posse két küzdő párt közt áll, ha Posse meg nem felel a köz várakozásnak, a vétek az udvarra hárul, s az olly szükséges beljavítás el fog akadni az országban. A javításellenző nemességet moszka pártnak híják sa nemesi rendül úgy szólnak mint a lengyel országgyűlésről. Azon őszintészerű idegenkedés, mit az orosz követség tagjai itt mindig kitüntettek a paraszttrend emelkedése ellen, társasági és politikai oknál fogva hajlókká tevő a paraszttrend nyílt ellenfeleit a moszkához szításra, de a nemesség szabadszelleme része mindig Angliához hajlott. Illy boldogtalanul válnak el a pártok politikai szövetkezéseikben s a mélység naprul napra szélesbul. Az udvar azt hiszi, hogy Posse gr. kinevezetésével nagy engedékenységet mutatott, de a régi udvari párt világosan kitünteti, mint zsoldos lapjaibul is megtetszik, hogy még nem tartja magát megverettnek, a javító párt pedig türelmémet kezdí vesztetni. Nem lehetlen, mikép a ministerek fizetésinél, mellyet a nemesi rend ismét vizsztatásitott a választmányhoz, szakadásra kerül a dolog, mert már a paraszt és polgárrend tanakodási is mutatják az ellenkező irányt.